MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

649

Na temelju članka 77. stavka 3. Pomorskog zakonika (»Narodne novine« br. 181/2004., 76/2007., 146/2008., 61/2011., 56/2013. i 26/2015.) ministar mora, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILA

ZA STATUTARNU CERTIFIKACIJU POMORSKIH BRODOVA, PRIJEVOZ PUTNIKA

Članak 1.

1. Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova, Prijevoz putnika propisuju zahtjeve za prijevoz putnika kojima moraju udovoljavati putnički brodovi i jahte hrvatske državne pripadnosti.

2. Sastavni dio ovih Pravila su prilozi:

a) Prilog I: »Opći zahtjevi«

b) Prilog II: »Dopušteni broj putnika i njihov smještaj«

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 2.

Ova Pravila stupaju na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Članak 3.

Stupanjem na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova, Dio 21. – Prijevoz putnika (2009.) objavljena u »Narodnim novinama« br. 65/2009.

Klasa: 011-01/18-01/37
Urbroj: 530-03-2-1-2-18-1
Zagreb, 21. ožujka 2018.

Ministar
Oleg Butković, v. r.

PRILOG I

OPĆI ZAHTJEVI

1.1 PRIMJENA

1.1.1 Ovaj dio *Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova* (u daljnjem tekstu: Pravila), primjenjuje se u cijelosti na brodove hrvatske državne pripadnosti u međunarodnoj i nacionalnoj plovidbi, i to na:
.1 nove putničke brodove;
.2 postojeće brodove drugih namjena, ako se preinačuju u putnički brod.

1.1.2 Ovaj dio Pravila, primjenjuje se i na postojeće putničke brodove koliko je to primjenjivo i praktično izvedivo s obzirom na način prijevoza putnika, područje plovidbe i duljinu trajanje putovanja.

1.1.3 Ovaj dio Pravila primjenjuje se i na ostale postojeće brodove na kojima se obavljaju preinake koje utječu na sposobnost za prijevoz putnika, u opsegu koji obuhvaća predviđena preinaka.

1.1.4 Brza putnička plovila, kako su definirana *Pravilima, Dio 1. – Opći propisi, Odjeljak 1, 2.47,* u svrhu prijevoza putnika moraju udovoljavati zahtjevima IMO Rez. MSC.36(63) – HSC Kodeks 1996 (International *Code of Safety for High-Speed Craft),* s dopunama, odnosno IMO Rez. MSC.97(73) (HSC Kodeks 2000), s dopunama.

1.1.5 Preglede brodova u smislu ovog dijela Pravila obavlja Priznata organizacija (RO).

1.1.6 Dodatno zahtjevima ovog dijela Pravila posredno se predmnijeva da svaki brod udovoljava zahtjevima koji se u opsegu koliko je primjenjivo odnose na:

.1 Konstrukciju trupa broda, opreme trupa, strojnog uređaja, cjevovode, strojeve, kotlove, izmjenjivače topline i posude pod tlakom, električnu opremu i automatizaciju.

.2 Plovidbena svojstva glede stabiliteta, pregrađivanja i nadvođa, kako su navedena u određenim drugim dijelovima *Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova.*

.3 Radiooopremu, sredstva za signalizaciju, pomagala za navigaciju, protupožarnu zaštitu, sredstva za spašavanje, sprečavanje onečišćenja, zahtjeva za smještaj posade i zaštitu pri radu, kako su navedena u određenim drugim dijelovima *Pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih brodova.*

1.2 OSLOBAĐANJA I IZUZEĆA

1.2.1 Ako zbog posebnih okolnosti, brod koji nije putnički, mora obaviti jedno putovanje s putnicima u nacionalnoj plovidbi (područje plovidbe 5, 6 i 7), Ministarstvo ga na prijedlog Priznate organizacije (RO), može osloboditi od bilo kojeg zahtjeva ovih Pravila, uz uvjet da udovoljava zahtjevima sigurnosti koji su po mišljenju Priznate organizacije (RO) zadovoljavajući za to putovanje, s obzirom na područje plovidbe, duljinu trajanja putovanja i vremenski period u kojem se plovidba obavlja. Pri tome se podrazumijeva da se ne radi o putovanju s prekonoćnim boravkom.

1.2.2 Na temelju pisanog prijedloga Priznate organizacije (RO), *Ministarstvo* može brod novog tipa, brod koji redovito ne obavlja međunarodna putovanja ili brod koji plovi u zaštićenim područjima, osloboditi od bilo kojeg zahtjeva ovih Pravila, uz uvjet da udovoljava zahtjevima sigurnosti koji su po mišljenju Priznate organizacije (RO) prihvatljivi za plovidbu u uvjetima oslobađanja.

1.2.3 Prije bilo kojeg prvog odobrenja oslobađanja ili izuzeća od odredbi Pravila, prema 1.2.1 ili 1.2.2, potrebno je ishoditi pisano odobrenje *Ministarstva.*

1.3 NADZOR NAD GRADNJOM ILI PREINAKOM

1.3.1 Nadzor nad gradnjom ili preinakom u smislu utvrđivanja udovoljavanju zahtjevima ovih Pravila obavlja Priznata organizacija (RO).

Opći zahtjevi koji se odnose na nadzor nad gradnjom broda navedeni su u *Pravilima, Dio 1. – Opći propisi, Odjeljak 2. – Nadzor nad gradnjom.*

1.3.2 Opseg tehničke dokumentacije koja se tijekom nadzora nad gradnjom ili preinakom mora dostaviti na uvid i odobrenje navedeni su u *Pravilima, Dio 1. – Opći propisi, Odjeljak 2. – Nadzor nad gradnjom.*

1.5 OBJAŠNJENJA POJMOVA I IZRAZA

Za izraze i pojmove koji nisu ovdje obuhvaćeni vidi *Pravila, Dio 1. – Opći propisi, Odjeljak 1. – Općenito,* 2.

U ovom dijelu Pravila navode se i objašnjavaju sljedeći pojmovi i izrazi:

1.5.1 *Putnički prostori* – zatvorene prostorije (kabine, dnevni boravci, saloni, blagovaonice, umivaonice, kupaonice, zahodi, hodnici, silazi i dr.) i otvoreni prostori (otkrivene palube za smještaj i odmor), namijenjeni isključivo za putnike.

1.5.2 *Čista površina palube* – površina palube raspoloživa za smještaj putnika. Čistu površinu palube ne uključuju:

– palubne kućice;
– grotla, grotlišta, vidnici, silazi, jarboli, zračnici;
– navigacijski prostori;
– površine na kojima nazočnost putnika može ometati upravljanje brodom;
– površine između palubnih kućica i linice/ograde, ako je širina takvih prostora manja od 0,7 [m];
– površine namijenjene za smještaj i rukovanje opremom za vez i sidrenje;
– prolazi za putnike;
– prolazi koji služe posadi za pristup do mjesta za privez i sidrenje;
– sanitarni čvorovi;
– putevi za bijeg u nužnosti:
– prostori za smještaj opreme za spašavanje i pristupni putovi do mjesta smještaja opreme za spašavanje;
– prostor za dnevni boravak i odmor kabinskih putnika u zatvorenim prostorima i na otkrivenim palubama i prostor za odmor palubnih putnika;
– prostor za prtljagu.

1.5.3 *Čista površina poda* – površina u zatvorenim prostorima raspoloživa za smještaj putnika koja se dobije ako se od ukupne površine poda odbije površina koja je zauzeta namještajem (osim sjedalica i klupa), prostorima za smještaj prtljage, uređajima i opremom, sanitarnim čvorovima, putevima za bijeg u nužnosti i prolazima za putnike.

1.5.4 *Kabinski putnik* – putnik za kojega je osiguran krevet u putničkim kabinama.

1.5.5 *Palubni putnik* – putnik za kojega je smještaj predviđen u zatvorenim putničkim prostorima bez kreveta kao i na otkrivenim palubama.

1.5.6 *Osoba s ograničenom mogućnošću kretanja* – Svaka osoba koja ima teškoće u korištenju javnog prijevoza kao što je: hendikepirana osoba, osoba u invalidskim kolicima, osoba male visine, starija osoba i osoba koja teško hoda i trudnica s trudnoćom duljom od 5 mjeseci kao i osoba u pratnji djece mlađe od 4 godine.

1.5.7 *Hendikepirana osoba* – Svaka osoba koja boluje od jednog ili više tjelesnih nedostataka, i to: fizički, vizualni, slušni i mentalni/psihički.

1.5.8 *Starija osoba* – svaka osoba starija od 75 godina.

1.5.9 Redovita linijska putovanja – putovanja putničkih brodova ili brzih putničkih plovila između dvije ili više istih luka koja se obavljaju prema unaprijed objavljenom redu plovidbe ili su putovanja koja su tako pravilna i učestala da čine prepoznatljiv sustavan niz.

1.5.10 *Zaklonište za putnike* – zatvoreni prostor i/ili prostor otvoren samo s krmene strane prikladan za privremenu zaštitu putnika od vremenskih utjecaja (sunce, vjetar, kiša i sl.).

1.5.11 *Brod s kokpitom* – brod koji ima na otkrivenoj palubi udubljenje (reces) kojemu duljina nije veća od polovine duljine broda izmjerene na otkrivenoj palubi.

1.5.12 *Brod bez palube* – brod koji nema palubu, ili ima samo djelomičnu palubu na pramcu i krmi, ili samo na pramcu ili samo na krmi, i uz bokove broda. Pri tome se ni uzdignuti pokriveni dijelovi iznad prostora bez palube (npr. kabina, vidnici i sl.), ako ne postoje poprečne nepropusne pregrade i silazi u skladu sa zahtjevima odnosnih Pravila, ne smatraju dijelom palube.

1.5.13 *Putnički brod otvorenog tipa* – brod koji prevozi više od 12 putnika, a koji:

.1 nema vodonepropusnu palubu, ili
.2 ima vodonepropusnu palubu koja se ne proteže cijelom dužinom trupa, ili
.3 ima vodonepropusnu palubu koja se proteže cijelom dužinom trupa, ali pri tome ne zadovoljava uvjete za dodjelu minimalnog nadvođa, ili
.4 ima kokpit (vidi 1.5.11), ili
.5 nema palubu (vidi 1.5.12).

PRILOG II

DOPUŠTENI BROJ PUTNIKA I NJIHOV SMJEŠTAJ

2.1 PUTNIČKI BRODOVI KOJI OBAVLJAJU MEĐUNARODNA PUTOVANJA

Putnički brodovi u međunarodnoj plovidbi, osim zahtjeva navedenih u ovim Pravilima, te ostalim dijelovima Pravila moraju udovoljavati i svim odredbama Međunarodne konvencije o zaštiti ljudskih života na moru (SOLAS 74), koji se na njih primjenjuju.

2.1.1 Položaj putničkih prostora

Položaj putničkih prostora mora pružati najveću moguću sigurnost putnicima u odnosu na duljinu trajanja putovanja i područje plovidbe, način plovidbe i brzinu broda.

2.1.1.1 Putnički prostori se ne smiju nalaziti:

.1 ispred pramčane i iza krmene sudarne pregrade;
.2 na palubama nižim od prve palube ispod vodne linije;
.3 u prostorima čija je čista visina na bilo kojem mjestu manja od 2030 [mm]; i
.4 na otkrivenim palubama koje nisu obložene u skladu s 2.1.6.3.

2.1.1.2 Ako su putnički prostori smješteni uz skladišne prostore ili tankove, moraju biti dobro ventilirani, plinonepropusni i protupožarno izolirani, u skladu s odgovarajućim dijelom Pravila.

2.1.2 Rasvjeta

2.1.2.1 Svi putnički prostori moraju biti dobro osvijetljeni danju i noću.

2.1.2.2 Gdje je to moguće mora se predvidjeti i prirodna rasvjeta. Prirodnu rasvjetu se mora postići dobrim rasporedom svjetlosnih otvora i opreme u prostoriji te izborom odgovarajuće boje za stropove, pregrade i namještaj.

2.1.2.3 Sve prostorije na brodu uključivo saloni, hodnici, stubišta te pripadni prolazi i prilazi na otkrivenim palubama moraju imati umjetnu (električnu) rasvjetu. Svjetiljke u prostoriji/prostorima moraju biti tako raspoređene da se pri potpunoj rasvjeti ne javljaju oštri prijelazi u osvjetljenju ostalog dijela prostorije/prostora.

2.1.2.4 Srednja jačina umjetne rasvjete mora biti u skladu sa zahtjevima navedenim u *Pravilima, Dio 20. – Zaštita pri radu i smještaj posade,* 3.14.

2.1.3 Ventilacija i klimatizacija

2.1.3.1 Svi zatvoreni putnički prostori koji nemaju klimatizaciju, moraju imati ugrađeni sustav mehaničke ventilacije, koji mora osiguravati najmanje 10 izmjena svježeg zraka na sat u svim vremenskim i klimatskim uvjetima u području gdje brod redovito obavlja putovanja.

2.1.3.2 Usisni otvori sustava ventilacije na otkrivenoj palubi moraju se nalaziti na mjestima gdje ne postoji mogućnost usisa istrošenog i onečišćenog zraka, ispušnih plinova i zalijevanja morem. Sustav ventilacije, odnosno klimatizacije putničkih prostora, mora biti odvojen od odgovarajućih sustava predviđenih za bolnicu.

2.1.3.3 Sustav klimatizacije zraka mora biti u skladu sa zahtjevima *Pravila, Dio 20. – Zaštita pri radu i smještaj posade,* 4.6 (koliko je primjenjivo). Sustav klimatizacije zraka mora biti prikladan za rad u uvjetima morske okoline, mora omogućavati lako čišćenje i raskuživanje radi sprječavanja širenja bolesti preko sustava i ne smije stvarati prekomjernu buku.

2.1.3.4 Količina zraka i broj izmjena zraka u zatvorenim prostorima koji se ventiliraju i/ili klimatiziraju mora biti u skladu sa zahtjevima *Pravila, Dio 20. – Zaštita pri radu i smještaj posade,* 4.5 i 4.6.

2.1.4 Grijanje

2.1.4.1 U svim zatvorenim putničkim prostorima, gdje nije postavljena klimatizacija, mora se predvidjeti pouzdani sustav grijanja, s mogućnošću pojedinačnog reguliranja dovoda topline.

2.1.4.2 Razmještaj grijaćih tijela mora osiguravati jednoliku raspodjelu topline u prostoru koji se grije. Grijaća tijela se ne smiju postavljati neposredno pored uzglavlja kreveta, blizu ventilacijskih otvora, ispod namještaja i mjesta gdje može kapati voda.

2.1.4.3 Cijevi koje spajaju grijaća tijela s glavnim cijevima sustava za grijanje ne smiju prolaziti ispod kreveta i ležaja. Ako je to zbog tehničkih razloga nemoguće izbjeći, takve cijevi moraju se izolirati.

2.1.4.4 Preporučljivo je da temperatura u kabinama, dnevnim boravcima (salonima), blagovaonicama, umivaonicama, kupaonicama i sanitarnim čvorovima ne bude manja od 21 ^{o}C.

2.1.4.5 Sustav stlačenog plina za grijanje zatvorenih putničkih prostora nije dozvoljen.

2.1.4.6 Ako zbog klimatskih uvjeta predviđenog područja plovidbe nije neophodno grijanje, Priznata organizacija (RO) može preporučiti *Ministarstvu* odstupanje od navedenih zahtjeva.

2.1.5 Opskrba vodom

2.1.5.1 Svi putnički brodovi moraju uvijek imati osigurane dovoljne količine vode za piće, pripremu hrane, kuhanje, pranje posuđa i sl. (pitka voda) i vode za sanitarne potrebe, npr. umivanje, pranje, kupanje i ispiranje (slatka voda). Kakvoća vode mora udovoljavati sanitarnim normama za pitku odnosno slatku vodu.

2.1.5.2 Sustavi pitke i slatke vode moraju biti odvojeni jedan od drugog i potpuno odvojeni od drugih sustava na brodu, osim što sustav slatke vode može biti zajednički za sanitarne i tehnološke potrebe. Ako je predviđen zajednički sustav za opskrbu pitkom i slatkom vodom, samo za sanitarne potrebe, kakvoća vode mora udovoljavati sanitarnoj normi za pitku vodu.

2.1.5.3 Tankovi pitke vode moraju biti od nehrđajućeg čelika ili nekog drugog odobrenog materijala koji nije štetan za zdravlje i ne pogoršava svojstva vode. Priznata organizacija (RO) može dopustiti primjenu drugih materijala, ako su unutarnje površine tanka obložene postojanim materijalom ili premazane odgovarajućim sredstvom koji nisu štetni za zdravlje i ne dovode do pogoršanja svojstava vode.

2.1.5.4 Tankovi pitke vode moraju imati najmanje jednu provlaku s vodonepropusnim poklopcem za pristup u tank u svrhe pregleda, čišćenja i održavanja tanka. Ako se provlaka nalazi na pokrovu tanka, ona mora imati pražnicu od najmanje 200 [mm] visine. Izvedba dna tanka mora omogućavati potpuno ispuštanje vode iz tanka i uzimanja uzoraka vode s najdubljeg mjesta u tanku.

2.1.5.5 Nakon prvog punjenja tanka pitke vode, uzorak vode iz tanka mora ispitati ovlaštena sanitarna ustanova, a potvrda o kakvoći ispitane vode mora se čuvati na brodu do sljedećeg ispitivanja.

2.1.5.6 Mikrobiološko ispitivanje kvalitete pitke/slatke vode se mora obavljati jednom godišnje, jer nema potpune sigurnosti da pitka/slatka voda dobivena s kopna ili preradom morske vode stalno ima ili održava zahtijevanu kvalitetu.

2.1.5.7 Na mjestima gdje se može uzimati voda koja nije upotrebljiva za piće, mora se postojanom bojom napisati: »VODA NIJE ZA PIĆE«.

2.1.5.8 Ostali zahtjevi koji se odnose na opskrbu vodom navedeni su u *Pravilima Dio 20. – Zaštita pri radu i smještaj posade, 4.1* (koliko je primjenjivo).

2.1.6 Obloge paluba i ograde

Obloge paluba

2.1.6.1 Vanjske pregrade i palube putničkih prostorija moraju biti toplinski izolirane. Sve ostale pregrade i palube putničkih prostorija, uključivo hodnika, moraju biti odgovarajuće izolirane da se spriječi kondenzacija i pregrijavanje. Grotla strojarnice i sve pregradne stijene i palube kuhinje i drugih prostora u kojima se stvara toplina moraju biti izolirane da se spriječi prolaz topline u susjedne putničke prostorije, uključivo hodnike.

2.1.6.2 Materijal i izvedba svih unutrašnjih pregrada, stropova, obloga, podova te ugrađenog i pokretnog namještaja i opreme i pripadajućih spojeva u prostorijama nastambi moraju biti odobreni od Priznate organizacije (RO) i udovoljavati općim normama za zdravu okolinu i održavanje, za odnosnu namjenu, uključivo, ali ne i ograničeno na:

.1 sigurnost protiv gamadi i održavanje čistoće;
.2 neupijanje vlage i mirisa;
.3 otpornost na koroziju, trajnost i svijetlu boju;
.4 za podove, protukliznu površinu i prekrivanje pukotina na rubovima.

2.1.6.3 Otkrivene palube od čelika ili drugog materijala namijenjene za smještaj i odmor putnika, moraju se obložiti protukliznom oblogom.

Ograde

2.1.6.4 Otkrivene palube, komunikacije i prilazi do otkrivenih dijelova paluba gdje se mogu nalaziti putnici, moraju imati ogradu.

Visina ograde mora biti najmanje 1,1 [m].

Iznimno, na postojećim putničkim brodovima dužine manje od 24 metra visina ograde mora biti najmanje 1,0 [m].

Visina slobodnog otvora ispod najdonje prečnice ne smije biti veća od 230 [mm]. Razmak između prečnica, te prečnice i rukohvata ne smije biti veći od 380 [mm].

2.1.6.5 Vanjske palube, na koje je dopušten pristup putnicima a koje nemaju punu brodsku ogradu (linicu) odgovarajuće visine, moraju se opremiti rešetkastim ogradama visine ne manje od 1100 [mm].

Ograde moraju biti izvedene tako da se putnici ne mogu popeti na ogradu i slučajno pasti u more. Ako je ograda izvedena s okomitim prečkama, razmak između dvije susjedne vertikalne prečke ne smije biti veći od 120 [mm].

Ako je donji okvir ograde podignut iznad palube, visina slobodnog otvora ispod donjeg okvira i palube ne smije biti veća od 120 [mm].

Ako je ograda izvedena s horizontalnim prečkama (vidi 2.1.6.4), ista se mora zaštititi s odgovarajućom čeličnom mrežom (veličine oka koje onemogućava penjanje) ili sličnom zaštitom koja osigurava da se putnici ne mogu popeti na ogradu i pasti u more.

Razmak između stupaca ograde ne smije biti veći od 1,5 [m].

2.1.7 Dopušteni broj i uvjeti za smještaj kabinskih putnika

Dopušteni broj kabinskih putnika

2.1.7.1 Dopušteni broj kabinskih putnika određuje se zavisno o broju ugrađenih kreveta za putnike.[1]() +)

Uvjeti za smještaj kabinskih putnika

2.1.7.2 Svaki kabinski putnik mora imati na raspolaganju najmanje 1 [m^2] čiste površine poda kabine, 3 [m^2] čiste površine poda ostalih zatvorenih prostora namijenjenih za dnevni boravak i odmor.

Dodatno, svaki kabinski putnik mora imati i prostor za odmor od 2 [m^2] površine na otkrivenim palubama.

Površine za dnevni boravak i odmor kabinskih putnika moraju imati mjesta za sjedenje za ne manje od 30% od broja kabinskih putnika.

2.1.7.3 Za svakog kabinskog putnika mora se predvidjeti poseban krevet. Više od dva kreveta ne smiju biti postavljena jedan iznad drugoga.

2.1.7.4 Ako su u kabinama ugrađeni kreveti za djecu, za svako dijete mora se predvidjeti 1,5 [m^2] čiste površine ostalih zatvorenih prostora namijenjenih za smještaj i odmor kabinskih putnika.

2.1.7.5 Kreveti moraju biti dugi ne manje od 2,00 [m] i široki ne manje od 0,80 [m]. Razmak između gornjeg ruba donjeg kreveta i poda mora biti ne manji od 0,30 [m], a između donjeg i gornjeg kreveta, kao i između gornjeg kreveta i obloge stropa ne manje od 0,65 [m]. Prolaz između kreveta, odnosno između kreveta i stijene kabine mora biti ne manji od 0,75 [m].

2.1.7.6 Ako su u kabinama predviđeni kreveti za djecu, oni moraju biti izrađeni tako da dijete ne može ispasti iz kreveta uslijed nagibanja broda.

2.1.7.7 S obzirom na trajanje putovanja i područje plovidbe Priznata organizacija (RO) može odobriti i drugačije zahtjeve od navedenih.

2.1.8 Dopušteni broj i uvjeti za smještaj palubnih putnika